NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2020/732,

2. juuni 2020,

millega toetatakse ÜRO peasekretäri rakendatavat keemia- ja bioloogiliste või toksiinrelvade väidetava kasutamise uurimismehhanismi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia („ELi strateegia"), mille III peatükis on esitatud massihävitusrelvade leviku vastu võitlemise meetmete loetelu.

(2) Liit viib ELi strateegiat aktiivselt ellu ja rakendab selle III peatükis loetletud meetmeid, eelkõige meetmeid, mis on seotud bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni (BTWC) tugevdamise, rakendamise ja ülemaailmse kohaldamisega.

(3) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) peasekretäri rakendatav keemia- ja bioloogiliste või toksiinrelvade väidetava kasutamise uurimismehhanismis (peasekretäri rakendatav uurimismehhanism) viidatakse ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga A/RES/42/37 C ÜRO peasekretärile antud volitusele. Seda volitust viia läbi uurimisi seoses aruannetega, millest iga ÜRO liikmesriik võib ÜRO peasekretäri teavitada, et teha kindlaks selliste relvade väidetava kasutamisega seotud faktid, kinnitati taas ÜRO julgeolekunõukogu resolutsiooniga 620 (1988).

(4) Nõukogu võttis 27. veebruaril 2006 vastu ühismeetme 2006/184/ÜVJP ([1]) BTWC toetamiseks ELi strateegia raames.

(5) Nõukogu võttis BTWC toetamiseks kehtestatud ühismeetme 2006/184/ÜVJP täiendamiseks 20. märtsil 2006 vastu bioloogiliste ja toksiinrelvade ELi tegevuskava ([2]). Tegevuskavas nähti ette usaldust suurendavate meetmete ja peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi tõhus kasutamine.

(6) Nõukogu võttis 10. novembril 2008 vastu ühismeetme 2008/858/ÜVJP ([3]) BTWC toetamiseks ELi strateegia raames.

(7) Nõukogu võttis 18. juulil 2011 vastu otsuse 2011/429/ÜVJP, ([4]) mis käsitleb liidu seisukohta BTWC osapoolteks olevate riikide seitsmendaks läbivaatamiskonverentsiks, sealhulgas toetust peasekretäri rakendatavale uurimismehhanismile.

(8) Nõukogu võttis 23. juulil 2012 vastu otsuse 2012/421/ÜVJP ([5]) BTWC toetamiseks ELi strateegia raames.

([1]) Nõukogu 27. veebruari 2006. aasta ühismeede 2006/184/ÜVJP bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames (ELT L 65, 7.3.2006, lk 51).

([2]) Bioloogiliste ja toksiinrelvade ELi tegevuskava, mis täiendab nõukogu ühismeedet bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni (BTWC) toetuseks (ELT C 57, 9.3.2006, lk 1).

([3]) Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeede 2008/858/ÜVJP bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 302, 13.11.2008, lk 29).

([4]) Nõukogu 18. juuli 2011. aasta otsus 2011/429/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu seisukohta bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade täiustamist, tootmist ja varumist keelustava ning nende hävitamist nõudva konventsiooni (BTWC) osapoolteks olevate riikide seitsmendaks läbivaatamiskonverentsiks (ELT L 188, 19.7.2011, lk 42).

([5]) Nõukogu 23. juuli 2012. aasta otsus 2012/421/ÜVJP bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 196, 24.7.2012, lk 61).

(9) Nõukogu võttis 18. jaanuaril 2016 vastu otsuse (ÜVJP) 2016/51 ([6]) BTWC toetamiseks ELi strateegia raames, sealhulgas peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi toetamiseks.

(10) ÜRO peasekretär märkis oma 24. mail 2018 esitatud desarmeerimiskavas „Securing our Common Future" („Meie ühise tuleviku kindlustamine"), et BTWCl ei ole ühtset alalist organit, mis vastutaks uurimiste läbiviimise eest, et teha kindlaks, kas bioloogilisi relvi on BTWCi rikkudes kasutatud või mitte. Seetõttu on desarmeerimiskava eesmärk „aidata kaasa sellise raamistiku väljatöötamisele, mis tagab koordineeritud rahvusvahelise reageerimise bioloogiliste relvade kasutamisele", ning luua „alaline keskne koordineerimissuutlikkus bioloogiliste relvade väidetava kasutamise sõltumatuks uurimiseks".

(11) Nõukogu võttis 21. jaanuaril 2019 vastu otsuse (ÜVJP) 2019/97, ([7]) millega toetatakse BTWCi massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames.

(12) BTWCd toetavate ühismeetmete ja otsuste kaudu on liit aidanud kaasa mitmepoolse suutlikkuse ülesehitamisele bioloogiliste relvade väidetava kasutamise uurimiseks. Käesoleva otsusega toetatakse peasekretäri rakendatavat uurimismehhanismi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. ELi strateegia mõne osa viivitamatuks ja praktiliseks kohaldamiseks ning tuginedes ühismeetmete 2006/184/ÜVJP ja 2008/858/ÜVJP ning otsuse 2012/421/ÜVJP edukale rakendamisele, toimib käesolev otsus tegevuspõhise poliitilise vahendina, et võtta vajalikke järelmeetmeid ning anda hoogu tegevustele, mida teostatakse ajavahemikul 2016 kuni 2019 BTWC toetamist käsitleva otsuste (ÜVJP) 2016/51 (ÜVJP) 2019/97 raames.

2. Käesolevas otsuses juhindutakse järgmistest põhimõtetest:

a) kasutada parimal viisil ära otsuste 2012/421/ÜVJP ja (ÜVJP) 2016/51 raames saadud kogemusi;

b) pidada silmas 2013. aastal Süürias toimunud viimatisest peasekretäri uurimismehhanismi uurimisest saadud õppetunde, et jätkata kõnealuste õppetundide rakendamist;

c) aktiivselt julgustada maailma lõunapoolsetest riikidest pärit ekspertide ja laborite nimetamist;

d) aktiivselt julgustada naisekspertide nimetamist peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi nimekirja;

e) luua strateegilisi partnerlusi asjaomaste institutsioonidega;

f) toetada huvitatud ÜRO liikmesriikide jõupingutusi, et tagada peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi täielik tegevusvalmidus;

g) aidata kaasa ÜRO peasekretäri desarmeerimiskava „Securing our Common Future" (Meie ühise tuleviku kindlustamine) rakendamisele.

3. Liit toetab järgmisi projekte, mis vastavad ELi strateegia meetmetele:

a) toetus peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi nimekirjas olevate ekspertide koolitamiseks;

b) arengumaade laborite suutlikkuse suurendamine;

c) teavitustegevus peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi nimekirjas olevate maailma lõunapoolsetest riikidest pärit ekspertide ja laborite nimetamise tagamiseks;

d) toetus lõppõppuse korraldamiseks;

e) toetus korrapärastele koordineerimistegevustele või seminaride või mõlema korraldamisele asjaomaste organisatsiooniliste partneritega.

([6]) Nõukogu 18. jaanuari 2016. aasta otsus (ÜVJP) 2016/51 bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 12, 19.1.2016, lk 50).

([7]) Nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/97, millega toetatakse bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames (ELT L 19, 22.1.2019, lk 11).

4. Nimetatud projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“).

2. Artiklis 1 osutatud tegevuste tehnilise elluviimise eest vastutab ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo („UNODA“). UNODA täidab seda ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Selleks sõlmib kõrge esindaja UNODAga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 3 osutatud projektide rakendamiseks on 1 418 042 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.

3. Järelevalvet lõikes 2 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNODAga rahastamislepingu. Rahastamislepingus märgitakse, et UNODA tagab liidu rahalise abi nähtavuse vastavalt selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab nõukogule rahastamislepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes UNODA koostatud lõplikust finants- ja kirjeldavast aruandest, mis sisaldab muu hulgas saadud kogemusi ning lühiaruandeid iga artikli 1 lõikes 3 osutatud projekti kohta. Nõukogu teavitatakse iga kuue kuu tagant samuti nende projektide rakendamise edemust käsitleva UNODA esitatud info kohta. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise. Komisjon annab teavet projektide finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

2. Otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast või kuue kuu möödumisel käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast, kui kõnealuse ajavahemiku jooksul ei ole rahastamislepingut sõlmitud.

Brüssel, 2. juuni 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
G. GRLIĆ RADMAN

LISA

1. TAUST

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) peasekretäri rakendatav keemia- ja bioloogiliste või toksiinrelvade väidetava kasutamise uurimismehhanism (edaspidi „ÜRO peasekretäri uurimismehhanism“) loodi 1987. aastal ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga A/RES/42/37C. Seda volitust kinnitati taas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 620 (1988). Selliste relvade väidetava kasutamise teadete õigeaegseks ja tõhusaks uurimiseks töötasid huvitatud ÜRO liikmesriikide eksperdid välja tehnilised suunised ja menetlused, mis on esitatud ÜRO peaassamblee dokumendis A/RES/44/561 (1989). Peaassamblee kiitis need suunised ja menetlused oma resolutsiooniga heaks 1990. aastal (A/RES/45/57C).

Kuna bioloogiliste relvade konventsioonil puudub keemia-ja toksiinrelvade konventsiooniga sarnane kontrollimehhanism, on ÜRO peasekretäri uurimismehhanism ainus sõltumatu rahvusvaheline vahend bioloogiliste relvade väidetava kasutamise uurimiseks, mille on heaks kiitnud nii ÜRO Peaassamblee kui ka ÜRO Julgeolekunõukogu.

2. EESMÄRGID

ÜRO peasekretäri uurimismehhanism võiks tänu keemia ja, bioloogiliste ning toksiinrelvade väidetava kasutamise kiirele uurimisele ning väidetava kasutamisega seotud faktide kindlakstegemisele aidata järgida selliste relvade kasutamise vastaseid ülemaailmseid norme, aidata hoida ära selliste relvade kasutamist ÜRO liikmesriikide, üksikisikute või organisatsioonide poolt ning lõppkokkuvõttes säilitada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut.

Tegevused, millega toetatakse ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi valmisoleku taseme tõstmist keemia- ja bioloogiliste ning toksiinrelvade väidetava kasutamise uurimiseks, on kooskõlas massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegiaga. Otsus (ÜVJP) 2016/51, ning eelkõige selle projekt 5: ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi tugi, millega üritatakse toetada ÜRO peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi tugevdamist, täiendades peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi nimekirja asjakohase koolitusega ekspertidest ning kutsudes kokku ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi sidusrühmade kohtumise ning korraldades mitmeid organisatsioonidevahelisi koolitusi. Otsuse (ÜVJP) 2016/51 projektiga pakuti nimekirja kantud ekspertidele põhi- ja erioskuste alast koolitust, kasutades selleks uut süstemaatilist koolituskontseptsiooni, määratud analüütiliste laborite võrgustikku ja selliste laborite suutlikkuse suurendamise meetmeid, samuti teavitustegevust ekspertide ja laborite geograafilise mitmekesisuse edendamiseks.

Sellist tegevust tuleb jätkata, et veelgi tugevdada rahvusvahelist suutlikkust ja võimekust keemia- ja bioloogiliste ning toksiinrelvade kasutamise ülemaailmse keelu rikkumisi kiirelt uurida, pöörates erilist tähelepanu bioloogilistele relvadele. ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi usaldusväärsust ja legitiimsust aitaks suurendada ekspertide geograafilise mitmekesisuse ja soolise tasakaalu edendamine. Ekspertide ja määratud laborite suutlikkuse ja võimekuse edasiarendamisel võib samuti olla positiivne teisene mõju bioloogilistele teadusuuringutele ning rahvatervisealasele teadus- ja arendustegevusele, eelkõige arengumaades. Lisaks on selliste tegevuste elluviimine hea näide ÜRO peasekretäri desarmeerimiskava meetme 10 – valmisolek uurida bioloogiliste relvade väidetavat kasutamist – konkreetsest toetamisest.

Põhimõtted:

a) kasutada parimal viisil ära otsuste 2012/421/ÜVJP ja (ÜVJP) 2016/51 raames saadud kogemusi;

b) pidada silmas 2013. aastal Süürias toimunud ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi uurimisest saadud kogemusi;

c) julgustada aktiivselt maailma lõunapoolsetest riikidest pärit ekspertide ja laborite ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirja nimetamist, keda otsitakse maailma lõunapoolsete riikide võrgustike ja strateegiliste sidusrühmade kaudu;

d) luua strateegilisi partnerlusi asjaomaste institutsioonidega;

e) püüelda ÜRO peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi nimekirjas oskusteabe ulatuslikuma kaetuse poole ja julgustada aktiivselt naisekspertide nimetamist nimekirja;

f) toetada huvitatud ÜRO liikmesriikide jõupingutusi, et tagada ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi täielik tegevusvalmidus;

g) aidata kaasa ÜRO peasekretäri desarmeerimiskava rakendamisele.

Oodatavad tulemused

Selle projekti rakendamine peaks andma järgmised üldised tulemused:

a) ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi tegevusvalmiduse suurendamine;

b) määratud laborite võrgustiku edasiarendamine;

c) ekspertide puhul ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi missioonideks vajalike oskuste arendamine ning

d) oskusteabe mitmekesistamine ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirjas.

Lisaks oleks selle projekti rakendamisel järgmine teisene tulemus:

a) bioloogiliste relvade riikliku, piirkondliku ja rahvusvahelise uurimise struktuuri ühtlustamine;

b) paremad teadmised ja uurimissuutlikkus riiklikul tasandil bioloogiliste ja keemiarelvade väidetava kasutamise kohta ning

c) teadlikkuse suurendamine ÜRO liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmade seas.

3. PROJEKTID

3.1. Projekt 1: Toetus ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirjas olevate ekspertide koolitamiseks

3.1.1. Projekti eesmärk

Parandada, ajakohastada ja ühtlustada kvalifitseeritud ekspertide oskusi ning pakkuda ekspertidest konsultantidele lisakoolitust tagamaks, et nii väliõppuste kui ka uurimise võimekus ja suutlikkus on alati olemas.

3.1.2. Projekti oodatavad tulemused

a) Koolitatakse täiendavat hulka uusi eksperte, et tagada piisav järjepidev suutlikkus (reserv/tugi).

b) ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi tegevustes juba osalevad eksperdid saavad jätkuvalt täiendkoolitust.

c) Koolitusi korraldatakse käesoleva otsusega hõlmatud ajavahemikul korrapäraselt.

3.1.3. Projekti kirjeldus

Projektiga jätkatakse ja laiendatakse otsuse (ÜVJP) 2016/51 projekti 5 tegevusi ja saavutusi, et suurendada ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirja kuuluvate kvalifitseeritud ekspertide ja ekspertidest konsultantide arvu, keda on koolitatud ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi uurimise edukaks läbiviimiseks vajalike põhioskuste alal ÜRO meeskonna liikmena võimalikes ebasoodsates välitingimustes.

Projekt võimaldaks ÜRO desarmeerimisküsimuste bürool (UNODA) suurendada koolitatud kvalifitseeritud ekspertide ja ekspertidest konsultantide arvu, et väliõppuse või tegeliku uurimise käigus tagada piisav järjepidev suutlikkus. Koolituse põhipädevused hõlmavad muu hulgas tõendite kogumist ja käsitlemist, aruannete kirjutamist, operatiivjulgeolekut, kohapealset sidepidamist, läbirääkimisi ja meediaga suhtlemist.

Nimetatud koolituste toimumisaeg ja -koht sõltub suuresti ÜRO liikmesriikidest, kes selliseid koolitusi pakuvad. 1989. aastal ÜRO Peaassambleele esitatud ja seal heaks kiidetud ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi uurimise suunistes ja menetlustes on sätestatud, et „iga huvitatud liikmesriik võib peasekretäri teavitada asjakohastest erikoolitustest või kursustest, mis on kättesaadavad kvalifitseeritud ekspertidele, et toetada nende võimalikku tema nimel etendatavat rolli keemia-, bioloogiliste ja toksiinrelvade mõjurite võimaliku kasutamise uurimisel...“

3.1.4. Rakendusasutuse kohustused

Sisuline ettevalmistus

Koolitusüritust korraldavate ÜRO liikmesriikide ja asjaomaste partneritega konsulteerides töötab UNODA välja koolitusprogrammi ja valib välja osalevad eksperdid.

Logistika ja haldusteenused

Koolitustegevuse logistilise korralduse osas (näiteks osalejate ja ekspertide reisikorraldus) teeb UNODA koostööd ÜRO projektiteenuste bürooga (UNOPS).

3.2. Projekt 2: Arengumaade laborite suutlikkuse suurendamine

3.2.1. Projekti eesmärk

Toetada määratud laborite esindajate osalemist koolitustegevustes, mille eesmärk on töötada välja võrgustik, mis suudab toetada ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi uurimist seoses väidetava bioloogiliste relvade kasutamisega.

3.2.2. Projekti oodatavad tulemused

a) Arengumaade laborite esindajate suurem osalemine üritustel, mille eesmärk on arendada ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi määratud laborite võrgustikku.

b) Arengumaade laborite suurem kaasamine ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi koolitustesse.

3.2.3. Projekti kirjeldus

Tagamaks, et ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi peetaks nii ausaks kui ka täielikult erapooletuks, on äärmiselt oluline, et maailma lõunapoolsetest riikidest pärit nimetatud laborid osaleksid täielikult ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi toetavates tegevustes ja oleksid neisse kaasatud. Seega on oluline hõlbustada nendest riikidest nimekirja kantud laborite suuremat kaasamist kõnealusesse protsessi ja selles osalemist, sealhulgas nende osalemist ÜRO liikmesriikide poolt laborite jaoks korraldataval spetsiaalsel seminaril ning osalemist vaatlejatena ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirja kantud kvalifitseeritud ekspertide koolitustegevuses, tagamaks, et laborid ja eksperdid oleksid teadlikud vajadusest ühtlustada nõuetekohaselt läbiviidud uurimist toetavaid tegevusi.

3.2.4. Rakendusasutuse kohustused

Sisuline ettevalmistus

Laborite võrgustiku arendamise üritust korraldavate asjaomaste laborite ja ÜRO liikmesriikide konsulteerides määrab UNODA kindlaks arengumaades asuvad laborid, kelle osalemist kõnealusel üritusel toetatakse.

Logistika ja haldusteenused

Logistilise korralduse osas (näiteks osalejate reisikorraldus) teeb UNODA koostööd UNOPSiga.

3.3. Projekt 3: Teavitustegevus

3.3.1. Projekti eesmärk

Tõhustada maailma lõunapoolsetest riikidest pärit ekspertide ja laborite nimetamist ÜRO peasekretäri rakendatava uurimismehhanismi nimekirja.

3.3.2. Projekti oodatavad tulemused

a) Piirkondlikud teavitusseminarid Aafrikas ja Kesk- ja Lõuna-Ameerikas.

b) Rohkemate nendest piirkondadest pärit ekspertide ja laborite nimetamine ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirja.

c) ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi oskuste alastel koolitustel osalevate kõnealustest piirkondadest pärit ekspertide arvu suurendamine.

3.3.3. Projekti kirjeldus

Kuigi ÜRO liikmesriikide nimetatud ekspertide ja laborite nimekiri on mitmekesine, on Aafrika ning Kesk- ja Lõuna-Ameerika ÜRO liikmesriigid endiselt alaesindatud ([1]).

ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi ausus ja tajutav erapooletus tugevneb, kui on tagatud mitmekesine ekspertide ja laborite reserv, millest UNODA saab teha valiku koolitustegevuse jaoks ja millest ÜRO peasekretär saab oma valiku teha tegeliku uurimise käigus.

Selle toetuseks korraldatakse igas kõnealuses kahes piirkonnas piirkondlikke seminare, mille eesmärk on teha vahetult koostööd asjaomast oskusteavet omavate isikute ja asutustega liikmesriikide pealinnades, et selgitada ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi, selle tähtsust koordineeritud rahvusvahelises reageerimises väidetavale bioloogiliste relvade kasutamisele ning mitmekesise eksperdirühma rolli ja tähtsust ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi uurimise algatamise korral. Andmed nende piirkondade riikide kandidaatide kohta koostatakse teatud aja järel pärast UNODA iga-aastast verbaalnooti kõikidele ÜRO liikmesriikidele, et näha, kas see avaldab kandidaatide nimetamisele märgatavat mõju. Seminaridel osalevate ÜRO liikmesriikide ja osalejate täpne ulatus ja arv otsustatakse peamiselt UNODA ja seminare korraldavate riikide vaheliste konsultatsioonide kaudu, võttes arvesse selliseid tegureid nagu seminari toimumiskoht, eelarve ja riikide asjakohane suutlikkus. UNODA teavitab nõukogu vastuvõtvate riikide valimise protsessist ning UNODA taotleb sellega seoses nõukogu suuniseid ja heakskiitu.

3.3.4. Rakendusasutuse kohustused

Sisuline ettevalmistus

Seminare korraldavate ÜRO liikmesriikidega konsulteerides töötab UNODA välja ajakava ja programmi, ning valib välja osalejad.

Logistika ja haldusteenused

Seminaride logistilise korralduse osas, näiteks osalejate reisikorraldus, teeb UNODA koostööd UNOPSiga.

3.4. Projekt 4: Toetus lõppõppuse korraldamiseks

3.4.1. Projekti eesmärk

Tagada piisav ettevalmistus 2020. aasta septembris Saksamaal kavandatud täiemahuliseks väliõppuseks (teise nimega „lõppõppus“) ja selle edukaks läbiviimiseks.

3.4.2. Projekti oodatavad tulemused

a) Lõppõppus valmistatakse ette aegsasti ja põhjalikult.

b) Viiakse läbi lõppõppuse planeerimismissioonid ning kõik vajalikud õppuse ettevalmistused viiakse lõpule või arutatakse läbi koos vastuvõtva riigi ja korraldajatega.

c) Toetatakse ekspertide osalemist lõppõppusel.

d) UNODA pakub vahendustegevust ja konsultatsioone tagamaks, et ÜRO liikmesriigid ja teised teevad lõppõppuse läbiviimiseks vajaliku üld- ja erivarustuse kättesaadavaks enne lõppõppust.

3.4.3. Projekti kirjeldus

Lõppõppuse ehk kulmineeruva väljaõppe eesmärk on anda koolitatud ekspertidele võimalus praktiseerida kogu oma teadusalast oskusteavet ja omandatud põhioskusi realistlikul väliüritusel, valmistudes tegelikuks lähetamiseks. Saksamaa ja Rootsi valitsus kavandavad praegu sellise õppuse korraldamist 2020. aasta teisel poolel.

([1]) Aafrika liikmesriikidest on eksperdid nimetanud ainult kuus riiki ja kaks riiki on nimetanud laborid. Kesk- ja Lõuna-Ameerika riikidest on nimetanud eksperdid viis riiki ja ainult üks on nimetanud labori.

Sellise väljaõppe edukuse ja väärtuse kindlustamiseks tuleb enne lõppõppust viia läbi mitu koolitust, et tagada lõppõppusel osalevate ekspertide täielik väljaõpe ja ettevalmistus. Kõnealused koolitused on ette nähtud eespool nimetatud projektis 1. Projekti raames toetatakse asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide nagu Maailma Terviseorganisatsioon (WHO), Maailma Loomatervise Organisatsioon (OIE) ja INTERPOL ekspertide ja ametnike osalemist.

Lisaks peavad ÜRO liikmesriigid ja teised enne lõppõppust hankima ja pakkuma osalevatele ekspertidele asjakohast varustust, nt isikukaitsevahendeid, desinfektsioonivahendeid, uurimisseadmeid, sidevahendeid, muud vajalikku avastamise ja identifitseerimise varustust ning kalibreerimisseadmeid ja -materjale ning fotografeerimis- ja salvestusseadmeid.

Lõppõppuselt saadud kogemused saavad oluliseks alusmaterjaliks tulevaste ÜRO peasekretäri uurimismehhanismidega seotud koolitustegevuse parandamiseks ning aitavad üles leida praeguste ÜRO peasekretäri uurimismehhanismide tegevuse korraldusega seotud puudusi ja probleeme. Lisaks lõppõppuse lõpus toimuvale osalevate ekspertide esmasele hindamisele ja analüüsile võib muudest allikatest saadud rahaliste vahenditega korraldada eraldi sihtotstarbelise saadud kogemuste analüüsimise ürituse.

Kõik asjakohased tegevused viiakse läbi tihedas koostöös UNODA ning Saksamaa ja Rootsi valitsuste vahel.

3.4.4. Rakendusasutuse kohustused

Sisuline ettevalmistus

UNODA konsulteerib Saksamaa ja Rootsi valitsuste ning teiste asjaomaste ÜRO liikmesriikide ja partneritega lõppõppuse sisuliseks ettevalmistamiseks, sealhulgas selle eesmärgi, stsenaariumi, programmi ja hindamismehhanismi väljatöötamiseks.

Logistika ja haldusteenused

Lõppõppuse logistilise korralduse osas, sealhulgas nii osalejate ja ekspertide reisikorralduse kui ka varustuse soetamise ja transpordi osas teeb UNODA koostööd UNOPSiga.

3.5. Projekt 5: Toetus korrapärastele koordineerimistegevustele või seminaride korraldamisele asjaomaste organisatsiooniliste partneritega

3.5.1. Projekti eesmärk

Teha kindlaks organisatsioonilised partnerid ja kaasata need ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi alasesse koostöösse.

3.5.2. Projekti oodatavad tulemused

a) Korraldatakse mitu seminari asjaomaste rahvusvaheliste partneritega.

b) Selliste rahvusvaheliste partneritega tehtavaks koostööks töötatakse välja ja võetakse vastu uued viisid, nt suunised, standardne töökord, lepingud või vastastikuse mõistmise memorandum.

3.5.3. Projekti kirjeldus

Selleks et maksimeerida ÜRO süsteemi toetust ÜRO peasekretäri uurimismehhanismile ning võttes arvesse UNODA piiratud ressursse, on väga oluline luua tugev partnerlus asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega. Edukate kokkulepete, mille raames pakutakse oskusteavet ja toetust nii koolituste kui ka võimalike tegelike uurimiste jaoks, näideteks on UNODA partnerlus Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW), OIE, WHO, Interpoli ja KBRT tippkeskustega

Kõnealusesse partnerlusvõrgustikku võiks kaasata ka teisi rahvusvahelisi organisatsioone, kellel võivad olla sarnased vajadused koolituste, ekspertide arendamise ja varustuse järele.

Seetõttu püüab UNODA teha kindlaks asjaomased organisatsioonilised partnerid ja kaasata neid, võttes piisava tundlikkusega arvesse konkreetseid volitusi, ning korraldada mitu seminari, et teha kindlaks sarnasused ja koostöövaldkonnad, kindlustamaks ühiste koolitusürituste, varustuse ja oskusteabega seotud kohustuste võtmine.

3.5.4. Rakendusasutuse kohustused

Sisuline ettevalmistus

UNODA teeb seminariks sisulisi ettevalmistusi, sealhulgas töötab välja ajakava, programmi ja valib välja osalejad.

Logistika ja haldusteenused

Logistilise korralduse osas, sealhulgas osalejate ja ekspertide reisikorralduse osas teeb UNODA koostööd UNOPSiga.

4. ARUANDLUS JA HINDAMINE

UNODA teavitab iga kuue kuu järel nõukogu projekti rakendamisel tehtud edusammudest.

Projekti lõppedes esitab UNODA liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja Euroopa Komisjonile („komisjon“) lõpliku finants- ja kirjeldava aruande, mis sisaldab lühiaruandeid iga projekti kohta.

5. KESTUS

Projekti rakendamise eeldatav kogukestus on 32 kuud, alates mai 2020 kuni detsember 2022)

6. KASUSAAJAD

Projekti 1 kasusaajad on ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirja kuuluvad eksperdid, samuti riiklikud terviseametid ja institutsioonid, mille juurde eksperdid kuuluvad.

Projekti 2 kasusaajad on meetmetes osalevad laborid, eelkõige arengumaades asuvad laborid.

Projekti 3 kasusaajad on selliste geograafiliste piirkondade riigid, mis on praegu ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi nimekirjas alaesindatud. ÜRO peasekretäri uurimismehhanism ise saaks samuti oma tajutavat legitiimsust suurendada, laiendades geograafilist ulatust, kust eksperte ja laboreid koolitustegevusse ja missioonidesse kaasata.

Projekti 4 kasusaajad on lõppõppust korraldav ÜRO liikmesriik ja partnerid ning lõppõppusel osalevad eksperdid.

Projekti 5 kasusaajad on UNODA, ÜRO süsteemi asjaomased osakonnad ja asutused ning rahvusvahelised ja piirkondlikud partnerid.

7. RAKENDUSASUTUS – TÖÖTAJATEGA SEOTUD KÜSIMUSED

Projekti rakendamine tehakse ülesandeks UNODA-le. Käesoleva projekti rakendamine on kooskõlas rahastamislepinguga, mis sõlmitakse Euroopa Komisjoni ja UNODA vahel. UNODA teeb koostööd UNOPSiga, kes pakub kõnealusele projektile logistilist ja haldustuge. UNOPSi roll piirduks üksnes logistilise ja haldustoega.

Võttes arvesse selle projekti rakendamiseks ette nähtud tegevuste mõju UNODA-le, mida tema eelarves ei ole ette nähtud, võib olla vajalik täiendavate töötajate kaasamine. Töötajad vastutavad projekti eduka rakendamise eest ja korraldavad/pakuvad selle projektides kindlaks määratud tegevusi. Eelkõige eeldatakse, et töötajad annavad sisuliste kogemuste ja eksperditeadmistega oma panuse koolitustegevuse kavandamisse ja läbiviimisse ning suhtlevad asjaomaste partneritega nagu rahvusvahelised ja piirkondlikud organisatsioonid ja laborid. Töötajad peaksid olema märkimisväärselt kõrgel tasemel (ÜRO süsteemi P-5 tasemel), pidades silmas projekti keerukust ning koolituseks vajalike kogemuste ja teadmiste kõrget taset eri valdkondades, sealhulgas lähetamine kohapeale, uurimine, koolitustegevuse kavandamine ja läbiviimine ning bioloogia ja bioloogilised relvad.

Lisaks osaleb projektide rakendamise haldus- ja logistilises toes UNOPS, eelkõige koolituskursuste ja seminaride korraldamisel, tegeledes peamiselt piletite broneerimise ja väljastamise ja osalejatele päevarahade maksmisega. UNOPSi ekspertide oskusteabe kasutamine kogenud ressursina projektide rakendamiseks ja haldustuge pakkuvate teenuste osutamiseks oleks parem valik kui haldustuge pakkuva personali palkamine, kellel on sageli ootus, et pärast projekti lõppu töö UNODA-s jätkub, ning tekib oht, et selliseid haldustöötajaid kasutatakse projektiga mitteseotud ülesannete täitmiseks lihtsalt seetõttu, et nad on samas büroos. UNOPSi kasutamine rakendusasutusena selles projektis võimaldaks UNODA-l jätkata UNOPSi kaasamist ÜRO peasekretäri uurimismehhanismiga seotud tegevusse, sealhulgas juhul, kui toimub ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi missiooni tegelik lähetamine ÜRO liikmesriikide taotlusel. UNOPSi ulatuslik hanke-, tarne- ja transpordivõrgustik võib osutuda väga kasulikuks juhtudel, kui missiooni edukus võib sõltuda vahendite kiirest hankest ja transpordist.

8. ELi NÄHTAVUS

UNODA võtab kõik asjakohased meetmed, et teha avalikuks asjaolu, et seda projekti rahastab Euroopa Liit. Liidu toetusele osutatakse ka kutsetel ja muudes dokumentides, mida jagatakse eri üritustel osalejatele. UNODA tagab võimaluse korral, et liit on esindatud käesoleva otsuse alusel toetatavatel üritustel.